

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

29. juli 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – retligt samarbejde i straffesager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – overgivelse af eftersøgte personer til de udstedende judicielle myndigheder – overholdelse af de grundlæggende rettigheder – systemiske eller generelle mangler for så vidt angår den dømmende magts uafhængighed i den udstedende medlemsstat – mangler med hensyn til manglende dokumentation af dommernes edsaflæggelse – forbud mod umenneskelig eller nedværdigende behandling – forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat – den fuldbyrdende judicielle myndigheds vurdering – den fuldbyrdende judicielle myndigheds afslag på at fuldbyrde den europæiske arrestordre – virkningerne af dette afslag for den fuldbyrdende judicielle myndighed i en anden medlemsstat«

I sag C-318/24 PPU [Breian]ⁱ,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Curtea de Apel Braşov (appeldomstolen i Braşov, Rumænien) ved afgørelse af 30. april 2024, indgået til Domstolen den 30. april 2024, i sagen vedrørende fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udstedt mod

P.P.R.,

procesdeltager:

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie – Serviciul Teritorial Braşov,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende formand for Femte Afdeling, og dommerne Z. Csehi, I. Jarukaitis og D. Gratsias (refererende dommer),

generaladvokat: J. Kokott,

justitssekretær: fuldmægtig R. Şereş,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 24. juni 2024,

* Processprog: rumænsk.

ⁱ Den foreliggende sags navn er et vedtaget navn. Det svarer ikke til et navn på en part i sagen.

efter at der er afgivet indlæg af:

- P.P.R. ved advokat J. Azzopardi og avocate M. Laïchi,
- Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Brașov ved M. Voineag, som befuldmægtiget,
- den rumænske regering ved M. Chicu, E. Gane og A. Rotăreanu, som befuldmægtigede,
- Irland ved G. Mullan, BL,
- den franske regering ved R. Bénard og B. Dourthe, som befuldmægtigede,
- den maltesiske regering ved A. Buhagiar, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved A. Biolan, H. Leupold og J. Vondung, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 11. juli 2024,

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4, stk. 3, TEU, artikel 17, stk. 1, TEU, artikel 4 og artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) samt af artikel 1, stk. 2 og 3, og artikel 15 og 19 i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som affattet ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i en sag om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod P.P.R. af Curtea de Apel Brașov – Biroul executări penale (appeldomstolen i Brașov – afdelingen for fuldbyrdelse af straffe, Rumænien).

Retsforskrifter

Folkeretten

- 3 I henhold til artikel 2, litra a), i statutterne for Den Internationale Kriminalpolitiorganisation (Interpol), der blev vedtaget i Wien (Østrig) af Interpols Generalforsamling den 13. juni 1956 på dens 25. samling og senest ændret på dens 91. samling i 2023 (herefter »statutterne for Interpol«), har Interpol bl.a. til formål »at sikre og fremme det størst mulige gensidige samarbejde mellem alle kriminalpolitimyndigheder inden for grænserne af lovgivningen i de forskellige lande og i overensstemmelse med ånden i verdenserklæringen om menneskerettighederne«.

- 4 Artikel 5 i statutterne for Interpol nævner kommissionen til kontrol af Interpols sager (CCF) som en del af Interpol.
- 5 I henhold til artikel 36, stk. 1 og 3, i statutterne for Interpol er CCF en uafhængig instans, som skal sikre, at Interpol ved behandling af personoplysninger overholder gældende regler, og navnlig afgøre klager i denne forbindelse.
- 6 CCF har sin egen statut, som nærmere fastsætter kommissionens opgaver og beføjelser. Ifølge denne statuts artikel 3, stk. 1, litra c), kan CCF bl.a. påbyde sletning af personoplysninger fra Interpols informationssystem.

Rammeafgørelse 2002/584

- 7 Artikel 1 i rammeafgørelse 2002/584, som har overskriften »Definition af og pligten til at fuldbyrde den europæiske arrestordre«, bestemmer:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 [EU].«

- 8 Denne rammeafgørelses artikel 3 med overskriften »Obligatoriske grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre« foreskriver:

»Den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat (i det følgende benævnt »den fuldbyrdende judicielle myndighed«) afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre i følgende tilfælde:

- 1) hvis den lovovertrædelse, der ligger til grund for den europæiske arrestordre, er omfattet af amnesti i den fuldbyrdende medlemsstat, og denne medlemsstat har kompetence til at retsforfølge lovovertrædelsen i medfør af sin egen strafferet
- 2) hvis det af de oplysninger, den fuldbyrdende judicielle myndighed er i besiddelse af, fremgår, at den eftersøgte person er blevet endeligt dømt for de samme handlinger af en anden medlemsstat, på betingelse af at sanktionen i tilfælde af domfældelse er fuldbyrdet, er ved at blive fuldbyrdet eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets lovgivning
- 3) hvis den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, efter den fuldbyrdende medlemsstats lovgivning på grund af sin alder ikke kan gøres strafferetligt ansvarlig for de handlinger, der ligger til grund for den europæiske arrestordre.«

9 Denne rammeafgørelses artikel 8 med overskriften »Den europæiske arrestordres indhold og form« fastsætter:

»1. Den europæiske arrestordre skal indeholde følgende oplysninger i overensstemmelse med formularen i bilaget:

- a) den eftersøgtes identitet og nationalitet
- b) navn, adresse, telefon- og faxnummer samt e-postadresse på den judicielle myndighed i udstedelseslandet
- c) angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som er omfattet af artikel 1 og 2
- d) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel 2
- e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgtes deltagelse heri
- f) den idømte straf, hvis der er tale om en endelig dom, eller den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse i loven i den udstedende medlemsstat
- g) så vidt muligt andre følger af lovovertrædelsen.

2. Den europæiske arrestordre skal ledsages af en oversættelse til det eller de officielle sprog i den fuldbyrdende medlemsstat. En medlemsstat kan i forbindelse med vedtagelsen af denne rammeafgørelse eller senere, ved indgivelse af en erklæring til Generalsekretariatet for Rådet [for Den Europæiske Union], meddele, at den accepterer en oversættelse til et eller flere andre af [Den Europæiske Unions] institutioners officielle sprog.«

10 Rammeafgørelsens artikel 15 med overskriften »Afgørelse om overgivelse« har følgende ordlyd:

»1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed træffer afgørelse om overgivelse af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger [...]

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.«

11 Artikel 19 i rammeafgørelse 2002/584 med overskriften »Afhøring af personen i forbindelse med afgørelsen« bestemmer:

»1. Den eftersøgte afhøres af en judicial myndighed bistået af enhver anden person, der er udpeget i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den udstedende myndighed er hjemmehørende.

2. Den eftersøgte afhøres i overensstemmelse med lovgivningen i den fuldbyrdende medlemsstat og på de betingelser, der er aftalt mellem den udstedende judicielle myndighed og den fuldbyrdende judicielle myndighed.

3. Den kompetente fuldbyrdende judicielle myndighed kan udpege en anden judicial myndighed i sin medlemsstat til at deltage i afhøringen af den eftersøgte med henblik på at sikre korrekt anvendelse af denne artikel og af de fastsatte betingelser.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

- 12 Den 17. december 2020 udstedte Curtea de Apel Braşov (appeldomstolen i Braşov, Rumænien) en europæisk arrestordre mod P.P.R. med henblik på fuldbyrdelse af en fængselsstraf, som P.P.R. var blevet idømt ved dom afsagt den 27. juni 2019 af den nævnte domstols afdeling for straffesager, der blev endelig efter dom afsagt den 17. december 2020 af Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală (kassationsdomstol – afdelingen for straffesager, Rumænien).
- 13 Efter at straffedommen var blevet endelig den 17. december 2020, udstedte Curtea de Apel Braşov – Biroul executări penale (appeldomstolen i Braşov – afdelingen for fuldbyrdelse af straffe) samme dag en europæisk arrestordre mod P.P.R. med henblik på fuldbyrdelse af den straf, som han var blevet idømt.
- 14 Det fremgår af oplysningerne fra den forelæggende ret, at P.P.R. den 28. juni 2022 blev anholdt i Paris (Frankrig), og at der blev indledt en overgivelsesprocedure mod ham. Denne procedure blev afsluttet ved dom afsagt af cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris, Frankrig) den 29. november 2023, som er blevet endelig, hvorved den nævnte domstol afslog at fuldbyrde den europæiske arrestordre, som de rumænske myndigheder havde udstedt mod P.P.R.
- 15 Ifølge den forelæggende ret baserede cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris) sin afgørelse om afslag på, at der forelå risiko for krænkelse af den ved chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Denne ret lagde for det første til grund, at der forelå systemiske og generelle mangler, der havde indvirkning på den dømmende magt i Rumænien, for så vidt som det var uvist, hvor protokollen om dommernes edsaflæggelse blev opbevaret, hvilket rejste tvivl om den lovlige sammensætning af denne medlemsstats retsinstanser. For det andet havde denne systemiske mangel indvirkning på straffesagen mod P.P.R. ved Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie (kassationsdomstol, Rumænien), eftersom protokollen om edsaflæggelsen for en af de tre dommere i det dommerkollegium, der påkendte den pågældende sag, ikke længere kunne findes, og en anden dommer i dette dommerkollegium kun havde aflagt ed som offentlig anklager, idet det ikke klart fremgik af de gældende bestemmelser i rumænsk ret, at der ikke krævedes en ny edsaflæggelse i forbindelse med dennes udnævnelse til dommer.
- 16 I øvrigt tog cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris) ligeledes hensyn til afgørelsen fra CCF's afdeling for anmodninger, truffet på CCF's 123. møde, som blev afholdt fra den 30. januar til den 3. februar 2023 (CCF/123/R1358 21), hvorved denne afdeling besluttede, at den internationale efterlysning vedrørende P.P.R. skulle slettes fra Interpols database med den begrundelse, at oplysningerne vedrørende P.P.R. ikke var i overensstemmelse med Interpols regler om behandling af personoplysninger. Ifølge Cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris) viste denne

afgørelse, at der var alvorlige betænkeligheder med hensyn til politiske elementer generelt og til respekten for principperne om grundlæggende rettigheder i forbindelse med sagen mod P.P.R. i Rumænien.

- 17 Den forelæggende ret har ligeledes anført, at P.P.R. den 29. april 2024 blev anholdt i Malta i henhold til den europæiske arrestordre, der var udstedt mod ham. Samme dag anmodede den maltesiske fuldbyrdende judicielle myndighed den forelæggende ret om yderligere oplysninger, idet den præciserede, at P.P.R. havde påberåbt sig den dom fra cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris), der er nævnt i denne doms præmis 14.
- 18 Under disse omstændigheder har Curtea de Apel Braşov (appeldomstolen i Braşov) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
 - »1) Kan artikel 15, stk. 1, i [rammeafgørelse 2002/584] fortolkes således, at den endelige dom angående den fuldbyrdende judicielle myndigheds afgørelse om afslag på overgivelse af den person, som anmodes overgivet, har retskraft over for en anden fuldbyrdende judiciell myndighed i en anden medlemsstat, eller skal den nævnte artikel fortolkes således, at den ikke er til hinder for at indgive en anden anmodning om overgivelse på grundlag af den samme europæiske arrestordre, efter at forhindringerne for fuldbyrdelsen af en tidligere europæisk arrestordre er blevet ryddet af vejen, eller når afgørelsen om afslag på fuldbyrdelse af denne europæiske arrestordre ikke var i overensstemmelse med EU-retten, for så vidt som fuldbyrdelsen af en ny europæisk arrestordre ikke fører til en tilsidesættelse af artikel 1, stk. 3, i [rammeafgørelse 2002/584], og den anden anmodning om overgivelse er forholdsmæssig, i overensstemmelse med fortolkningen af [rammeafgørelse 2002/584] anlagt i [dommen af 31. januar 2023, Puig Gordi m.fl. (C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 141 og domskonklusionens punkt 5)]?
 - 2) Kan artikel 1, stk. 3, i [rammeafgørelse 2002/584], sammenholdt med [chartrets] artikel 47, stk. 2, fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke kan afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straffedom, når der i forbindelse med vurderingen af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder i proceduren for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre – for så vidt angår retten til en retfærdig rettergang i lyset af kravet om en domstol oprettet ved lov, som er fastsat i [chartrets] artikel 47, stk. 2 – er konstateret ulovligheder ved den edsaflæggelse, som skulle være foretaget af medlemmerne af dommerkollegiet i den domstol, der har afsagt straffedommen, uden at der rejses spørgsmål om andre offentlige myndigheders indblanding i proceduren for udnævnelse af dommere?
 - 3) Kan artikel 1, stk. 3, i [rammeafgørelse 2002/584], sammenholdt med [chartrets] artikel 47, stk. 2, fortolkes således, at i en situation, hvor en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, gør gældende, at dennes overgivelse til den udstedende medlemsstat ville føre til en krænkelse af dennes ret til en retfærdig rettergang, kan en afgørelse truffet af [CCF], der direkte vedrører denne person, ikke i sig selv begrunde, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at fuldbyrde denne europæiske arrestordre? Kan en sådan afgørelse til gengæld, blandt andre oplysninger, tages i betragtning af denne judicielle myndighed ved vurderingen af, om der foreligger systemiske eller generelle mangler ved domstolssystemets funktion i denne medlemsstat eller mangler, der har indvirkning på domstolsbeskyttelsen for en objektivt identificerbar gruppe af personer, som denne person ville tilhøre?

- 4) Kan [rammeafgørelse 2002/584] fortolkes således, at den ikke er til hinder for at indgive en anden anmodning om overgivelse af den person, som anmodes overgivet, på grundlag af den samme europæiske arrestordre, hvis fuldbyrdelse oprindeligt er blevet afslået af den fuldbyrdende judicielle myndighed i en medlemsstat, til en anden fuldbyrdende juridisk myndighed i en anden medlemsstat, når den udstedende judicielle myndighed under hensyntagen til Domstolens eksisterende praksis konstaterer, at den tidligere afgørelse om afslag på fuldbyrdelse af denne europæiske arrestordre ikke var i overensstemmelse med EU-retten, eller forudsætter dette, at Domstolen er blevet forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af de EU-retlige bestemmelser, der finder anvendelse i den pågældende sag?
 - 5) Er det foreneligt med princippet om gensidig anerkendelse, som er fastsat i artikel 1, stk. 2, i [rammeafgørelse 2002/584], samt med princippet om gensidig tillid og princippet om loyalt samarbejde, der er fastsat i artikel 4, stk. 3, første afsnit, TEU, sammenholdt med kravet om at sikre en effektiv retsbeskyttelse af de berørte personers rettigheder, herunder i relation til artikel 15 og 19 i [rammeafgørelse 2002/584], at de judicielle myndigheder i den udstedende medlemsstat (den udstedende judicielle myndighed ved en direkte repræsentant eller, på denne myndigheds opfordring, ved andre judicielle organer som eksempelvis en forbindelsesanklager, det nationale medlem af [Den Europæiske Enhed for Retligt samarbejde (Eurojust)] eller den offentlige anklager i den udstedende medlemsstat) direkte deltager – ved at fremsætte anmodninger, fremlægge bevismateriale og deltage i juridiske debatter – i de retslige procedurer med henblik på fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, der gennemføres af den fuldbyrdende judicielle myndighed, og desuden anvender et retsmiddel til prøvelse af afgørelsen om afslag på overgivelse – for så vidt som et sådant retsmiddel er tilgængeligt, og i givet fald i overensstemmelse med den fuldbyrdende medlemsstats nationale lovgivning – på grundlag af og under overholdelse af ækvivalensprincippet?
 - 6) Kan artikel 17, stk. 1, TEU om [Europa-]Kommissionens opgaver, i lyset af [rammeafgørelse 2002/584], fortolkes således, at Kommissionens opgave med at fremme Unionens almene interesser og tage passende initiativer med henblik herpå og dens opgave med at føre tilsyn med gennemførelsen af EU-retten kan udøves på området for den europæiske arrestordre, herunder efter anmodning fra den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, hvis den sidstnævnte finder, at den fuldbyrdende judicielle myndigheds afslag på at fuldbyrde den europæiske arrestordre i alvorlig grad vil underminere princippet om gensidig tillid og princippet om loyalt samarbejde, således at Kommissionen kan træffe de foranstaltninger, som den finder nødvendige i overensstemmelse med disse opgaver og helt uafhængigt?»
- 19 Den 16. maj 2024 anmodede Domstolen den forelæggende ret om yderligere præciseringer vedrørende karakteren af den sag, i forbindelse med hvilken den har forelagt Domstolen sin anmodning om præjudiciel afgørelse, genstanden for denne sag og indholdet af de afgørelser, som den skal træffe ved sagens afslutning. Denne ret besvarede anmodningen den 22. maj 2024. I sit svar anførte den bl.a., at den kompetente maltesiske ret i sin egenskab af juridisk myndighed, der skal træffe afgørelse om fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udstedt mod P.P.R., den 20. maj 2024 havde afslået at overgive P.P.R. til de rumænske myndigheder, da den fandt, at de foreliggende oplysninger vedrørende forholdene under frihedsberøvelse i Rumænien ikke gjorde det muligt at konstatere, at forbuddet mod umenneskelig eller nedværdigende straf eller behandling i henhold til chartrets artikel 4 ville blive overholdt med hensyn til P.P.R., hvis han blev overgivet til de rumænske myndigheder.

- 20 For at nå frem til denne konklusion støttede den maltesiske fuldbyrdende judicielle myndighed sig ifølge den forelæggende ret for det første på oplysninger, der bl.a. var tilgængelige på den rumænske fængselsadministrations websted, og tog for det andet hensyn til den omstændighed, at den forelæggende rets godkendelse af de kompetente rumænske myndigheders garanti for, at P.P.R. ikke ville blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling som følge af forholdene under frihedsberøvelsen, i den engelske oversættelse af den forelæggende rets meddelelse til den maltesiske fuldbyrdende judicielle myndighed var angivet med ordet »approved« og ikke med ordet »endorsed«, idet sidstnævnte udtryk er det, der er anvendt i præmis 68 i den engelske sprogversion af dom af 15. oktober 2019, Dorobantu (C-128/18, EU:C:2019:857).
- 21 Under disse omstændigheder har Curtea de Apel Braşov (appeldomstolen i Braşov) forelagt Domstolen følgende syvende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 1, stk. 3, i [rammeafgørelse 2002/584], sammenholdt med [chartrets] artikel 4 om forbud mod umenneskelig eller nedværdigende behandling, fortolkes således, at i forbindelse med undersøgelsen af forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat kan den fuldbyrdende judicielle myndighed dels ikke nægte at fuldbyrde den europæiske arrestordre på grundlag af oplysninger, som ikke har været bragt til den udstedende judicielle myndigheds kendskab, og med hensyn til hvilke denne myndighed ikke har haft lejlighed til at fremsende supplerende oplysninger som omhandlet i artikel 15, stk. 2 og 3, i [rammeafgørelse 2002/584], dels ikke anvende en standard, der er højere end den, der er fastsat i chartret, uden at præcisere nøjagtigt, hvilke regler den henviser til, bl.a. for så vidt angår kravene på området for frihedsberøvelse såsom udarbejdelsen af en »nøjagtig plan for straffens fuldbyrdelse«, »nøjagtige kriterier med henblik på udarbejdelse af en bestemt fuldbyrdelsesordning« og garantier på området for forbuddet mod forskelsbehandling som følge af, at der foreligger en »særligt unik og sårbar situation«?»

Anmodningen om anvendelse af den præjudicielle hasteprocedure

- 22 Den forelæggende ret har anmodet om, at den præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure i henhold til artikel 23a, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og artikel 107 i Domstolens procesreglement.
- 23 Til støtte for sin anmodning har den forelæggende ret i det væsentlige anført, at P.P.R. i øjeblikket er frihedsberøvet i Malta under proceduren for fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre, som de rumænske myndigheder har udstedt, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af udfaldet af hovedsagen, henset til, at han over for den fuldbyrdende judicielle myndighed i Malta har påberåbt sig afslaget fra cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris) på at fuldbyrde den europæiske arrestordre, der er udstedt af de rumænske myndigheder.
- 24 I henhold til procesreglementets artikel 107, stk. 1, kan Domstolen efter anmodning fra den forelæggende ret eller i undtagelsestilfælde af egen drift undergive en præjudiciel forelæggelse, hvorved der rejses et eller flere spørgsmål vedrørende de områder, der er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, den præjudicielle hasteprocedure som omhandlet i dette procesreglements tredje afsnit, kapitel 3, der omfatter procesreglementets artikel 107-114.

- 25 Det bemærkes for det første, at den præjudicielle forelæggelse bl.a. vedrører fortolkningen af rammeafgørelse 2002/584, som henhører under de områder, der er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del vedrørende området med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Den kan følgelig undergives den præjudicielle hasteprocedure i henhold til artikel 107 i Domstolens procesreglement.
- 26 Hvad for det andet angår betingelsen om den hastende karakter er denne betingelse bl.a. opfyldt, når den i hovedsagen berørte person på det pågældende tidspunkt er frihedsberøvet, og personens fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen, idet det præciseres, at situationen for denne person skal bedømmes ud fra den situation, der forelå på tidspunktet for behandlingen af anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse undergives hasteproceduren (dom af 14.5.2024, Stachev (C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).
- 27 I den foreliggende sag er den præjudicielle forelæggelse ganske vist ikke fremsat af den ret, der i egenskab af judiciel myndighed, som skal fuldbyrde den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre, i sidste ende skal træffe afgørelse om overgivelse af den person, der er omfattet af denne arrestordre, men af den judicielle myndighed, der har udstedt arrestordren.
- 28 Som den forelæggende ret har bekræftet som svar på den i denne doms præmis 19 nævnte anmodning om yderligere præciseringer, forholder det sig ikke desto mindre således, at denne ret – afhængigt af svarene på de forelagte spørgsmål – kan blive foranlediget til at trække den europæiske arrestordre, der er udstedt mod P.P.R., tilbage. Da P.P.R. kun er frihedsberøvet på grundlag af denne arrestordre, vil en eventuel tilbagekaldelse af arrestordren have den umiddelbare konsekvens, at han løslades.
- 29 Domstolens Femte Afdeling har under disse omstændigheder på forslag fra den refererende dommer, og efter at have hørt generaladvokaten, den 15. maj 2012 besluttet at efterkomme den forelæggende rets anmodning om at undergive den præjudicielle forelæggelse den præjudicielle hasteprocedure.

De præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

- 30 Som anført i denne doms præmis 27 er den præjudicielle forelæggelse fremsat af den judicielle myndighed, der har udstedt den europæiske arrestordre, som er grundlag for P.P.R.s frihedsberøvelse i Malta. Det fremgår af den forelæggende rets oplysninger, at formålet med anmodningen om præjudiciel afgørelse navnlig er at sætte den i stand til at afgøre, om den kan udstede en ny europæisk arrestordre mod P.P.R., eller om den skal trække den europæiske arrestordre, der allerede er udstedt mod ham, tilbage, såfremt det følger af Domstolens svar, at afslaget på at fuldbyrde den tidligere arrestordre ikke var i overensstemmelse med EU-retten.
- 31 Sådanne betragtninger kan begrunde, at den forelæggende ret som udstedende judiciel myndighed kan forelægge Domstolen spørgsmål om betingelserne for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 53).

- 32 Ansvar for at sikre de grundlæggende rettigheder i forbindelse med en sag vedrørende en europæisk arrestordre ligger nemlig først og fremmest hos den udstedende medlemsstat. Eftersom udstedelsen af en sådan arrestordre således kan have den konsekvens, at den person, der er genstand for arrestordren, bliver arresteret, skal en udstedende judiciell myndighed derfor, for at sikre overholdelsen af disse rettigheder, have mulighed for at indgive en præjudiciell forelæggelse til Domstolen med henblik på at afgøre, om den skal opretholde eller trække en europæisk arrestordre tilbage, eller om den kan udstede en sådan arrestordre (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 54 og den deri nævnte retspraksis).
- 33 Som generaladvokaten har anført i punkt 24-26 i sit forslag til afgørelse, følger det heraf, at anmodningen om præjudiciell afgørelse kan antages til realitetsbehandling i sin helhed, idet dette dog ikke berører muligheden for at vurdere, om hvert enkelt af de forelagte spørgsmål kan antages til realitetsbehandling.

Det første spørgsmål

- 34 Med det første spørgsmåls første led ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at en fuldbyrdende myndighed i en medlemsstat er forpligtet til at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den fuldbyrdende myndighed i en anden medlemsstat tidligere har afslået at fuldbyrde denne arrestordre med den begrundelse, at overgivelsen af den berørte person risikerer at krænke den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2.
- 35 Med det første spørgsmåls andet led ønsker den forelæggende ret oplyst, om disse bestemmelser under de samme omstændigheder skal fortolkes således, at de er til hinder for, at den udstedende judicielle myndighed opretholder den pågældende europæiske arrestordre.
- 36 I denne henseende fremgår det af fast retspraksis, at både princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne og princippet om gensidig anerkendelse, der selv hviler på den gensidige tillid mellem medlemsstaterne, er af grundlæggende betydning i EU-retten, idet de muliggør oprettelsen og bevarelsen af et område uden indre grænser. Mere specifikt pålægger princippet om gensidig tillid, bl.a. for så vidt angår et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hver af medlemsstaterne at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i EU-retten anerkendte grundlæggende rettigheder (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 93 og den deri nævnte retspraksis).
- 37 Ifølge fast retspraksis kan den omstændighed, at der foreligger en risiko for tilsidesættelse af de grundlæggende rettigheder, der er anerkendt i EU-retten, give den fuldbyrdende judicielle myndighed mulighed for undtagelsesvis og efter en behørig undersøgelse at undlade at fremme en europæisk arrestordre med henvisning til artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 72).
- 38 I denne henseende fremgår det af Domstolens praksis, at når den fuldbyrdende judicielle myndighed, der skal træffe afgørelse om overgivelsen af en person, som er genstand for en europæisk arrestordre, råder over oplysninger, hvorved det kan godtgøres, at der på grund af systemiske eller generelle mangler ved domstolssystemets funktion i den udstedende medlemsstat er en reel risiko for tilsidesættelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2, skal denne myndighed på konkret og

præcis vis efterprøve, om der – henset til denne persons personlige situation og til beskaffenheden af den lovovertrædelse, som vedkommende retsforfølges for, samt til de faktiske omstændigheder, under hvilke den europæiske arrestordre er blevet udstedt – er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den nævnte person vil løbe en sådan risiko i tilfælde af en overgivelse til denne medlemsstat (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 97).

- 39 Der er således ingen bestemmelse i rammeafgørelse 2002/584, der giver en fuldbyrrende myndighed i en medlemsstat mulighed for eller pligt til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre alene med den begrundelse, at fuldbyrdelsen heraf er blevet afslået af den fuldbyrrende myndighed i en anden medlemsstat, uden selv at efterprøve, om der foreligger en begrundelse for ikke at fuldbyrde den (jf. analogt dom af 14.9.2023, Sofijska gradska prokuratura (Flere på hinanden følgende arrestordre), C-71/21, EU:C:2023:668, præmis 51).
- 40 Navnlig kan den fuldbyrrende myndigheds afgørelse om at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, selv om den i henhold til national ret er retskraftig, ikke sidestilles med at være »endeligt dømt« som omhandlet i artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584, som er det eneste, der kan være til hinder for, at der for de samme forhold iværksættes strafforfølgning mod denne person i udstedelsesstaten eller indledes strafforfølgning i enhver anden stat (jf. analogt dom af 14.9.2023, Sofijska gradska prokuratura (Flere på hinanden følgende arrestordre), C-71/21, EU:C:2023:668, præmis 52).
- 41 En eftersøgt person anses nemlig for at være blevet endeligt dømt for de samme handlinger som omhandlet i artikel 3, nr. 2), i rammeafgørelse 2002/584, når en strafforfølgning er endeligt indstillet som følge af en strafferetlig procedure, eller når den judicielle myndighed i en medlemsstat har vedtaget en afgørelse, hvorved en tiltalt frifindes endeligt for de forhold, som han anklages for (dom af 16.11.2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, præmis 45).
- 42 Behandlingen af en anmodning om overgivelse indebærer imidlertid ikke, at fuldbyrdelsesstaten indleder strafforfølgning mod den eftersøgte person, og indebærer ikke en vurdering af sagens realitet (dom af 14.9.2023, Sofijska gradska prokuratura (Flere på hinanden følgende arrestordre), C-71/21, EU:C:2023:668, præmis 54).
- 43 Følgelig kan den fuldbyrrende myndighed i en medlemsstat ikke afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre alene med den begrundelse, at fuldbyrdelsen heraf er blevet afslået af den fuldbyrrende myndighed i en anden medlemsstat, uden selv at efterprøve, om der foreligger en begrundelse for ikke at fuldbyrde den (jf. analogt dom af 14.9.2023, Sofijska gradska prokuratura (Flere på hinanden følgende arrestordre), C-71/21, EU:C:2023:668, præmis 61).
- 44 Selv om det følger af det ovenstående, at princippet om gensidig anerkendelse, som gennemført ved rammeafgørelse 2002/584, ikke omfatter afgørelser om afslag på at fuldbyrde europæiske arrestordre, er det ikke desto mindre nødvendigt at præcisere de virkninger, som den omstændighed, at en fuldbyrrende myndighed i en anden medlemsstat tidligere har afslået at fuldbyrde en sådan arrestordre på grund af en risiko for tilsidesættelse af den ved chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der er oprettet ved lov, kan have for den fuldbyrrende myndighed i en medlemsstat.
- 45 I overensstemmelse med den i denne doms præmis 34 nævnte retspraksis pålægger princippet om gensidig tillid hver medlemsstat at lægge til grund, medmindre der er tale om helt særlige omstændigheder, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i EU-retten anerkendte grundlæggende rettigheder.

- 46 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i forslaget til afgørelses punkt 37-44, kræver princippet om gensidig tillid, når der foreligger en afgørelse om afslag på fuldbyrdelse, der er vedtaget i en anden medlemsstat på grund af en risiko for tilsidesættelse af den grundlæggende rettighed til en retfærdig rettergang, som er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2, i det foreliggende tilfælde, at den fuldbyrdende myndighed i en medlemsstat, for hvilken der er indgivet en ny anmodning om overgivelse af den pågældende person, i forbindelse med sin egen undersøgelse af, om der foreligger en begrundelse for at afslå fuldbyrdelse, skal tage behørigt hensyn til de præmisser, der ligger til grund for denne afgørelse (jf. analogt dom af 18.6.2024, Bundesrepublik Deutschland (Virkningen af en afgørelse om tildeling af flygtningestatus), C-753/22, EU:C:2024:524, præmis 80).
- 47 Ovenstående betragtninger gælder tilsvarende for den udstedende judicielle myndighed, hvis europæiske arrestordre ikke er blevet fuldbyrdet på grund af en risiko for tilsidesættelse af den ved chartrets artikel 47, stk. 2, sikrede grundlæggende ret til en retfærdig rettergang.
- 48 Der er ingen bestemmelser i rammeafgørelse 2002/584, der udelukker, at den udstedende myndighed kan opretholde anmodningen om overgivelse på grundlag af en europæisk arrestordre, når den fuldbyrdende myndighed i en medlemsstat har afslået at fuldbyrde denne arrestordre.
- 49 Selv om den omstændighed, at der foreligger en afgørelse fra en medlemsstats fuldbyrdende judicielle myndighed om at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, ikke i sig selv indebærer en forpligtelse for den judicielle myndighed, der har udstedt denne arrestordre, til at trække arrestordren tilbage, skal den således alligevel tilskynde sidstnævnte myndighed til agtpågivenhed (jf. analogt dom af 14.9.2023, Sofijska gradska prokuratura (Flere på hinanden følgende arrestordrer), C-71/21, EU:C:2023:668, præmis 55).
- 50 I dom af 31. januar 2023, Puig Gordi m.fl. (C-158/21, EU:C:2023:57), var Domstolen blevet anmodet om at oplyse, om det er muligt at udstede flere på hinanden følgende europæiske arrestordrer under omstændigheder svarende til omstændighederne i hovedsagen. De principper, som Domstolen redegjorde for i denne doms præmis 139-143, kan anvendes analogt på den foreliggende sag.
- 51 Den udstedende judicielle myndigheds opretholdelse af en europæisk arrestordre kan bl.a. være nødvendig – navnlig efter at de forhindringer, der førte til afslaget på den tidligere anmodning om overgivelse, er blevet ryddet af vejen, eller når afgørelsen om afslag ikke var i overensstemmelse med EU-retten – med henblik på at fuldføre proceduren for overgivelse af en eftersøgt person og således fremme virkeliggørelsen af det mål om bekæmpelse af straffrihed, der forfølges med rammeafgørelsen (jf. analogt dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 141).
- 52 Når dette er sagt, ligger ansvaret for at sikre de grundlæggende rettigheder i forbindelse med en sag vedrørende en europæisk arrestordre – som anført i denne doms præmis 32 – først og fremmest hos den udstedende medlemsstat.
- 53 En udstedende judiciel myndighed kan derfor ikke, når der ikke foreligger ændrede omstændigheder, opretholde en europæisk arrestordre, når en fuldbyrdende judiciel myndighed i overensstemmelse med artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 lovligt har afslået at imødekomme denne arrestordre på grund af en reel risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2 (jf. analogt dom af

31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 143). Hvis der derimod ikke foreligger en sådan risiko, bl.a. som følge af ændrede omstændigheder, kan den omstændighed alene, at den fuldbyrdende myndighed har afslået at fuldbyrde den pågældende arrestordre, ikke i sig selv være til hinder for, at den udstedende judicielle myndighed opretholder denne arrestordre.

- 54 Eftersom opretholdelsen af en europæisk arrestordre, som en medlemsstat har afslået at fuldbyrde, kan have den konsekvens, at den person, der er genstand for arrestordren, bliver arresteret i en anden medlemsstat, og derfor kan gribe ind i vedkommendes personlige frihed, tilkommer det i øvrigt den udstedende judicielle myndighed at undersøge, om denne opretholdelse i lyset af de særlige forhold i sagen er forholdsmæssig. I forbindelse med en sådan undersøgelse påhviler det bl.a. denne myndighed at tage hensyn til karakteren og grovheden af den lovovertrædelse, som den eftersøgte person retsforfølges for, konsekvenserne for denne person af opretholdelsen af den arrestordre, der er udstedt mod den pågældende, og udsigterne til fuldbyrdelse af denne arrestordre (jf. analogt dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 144 og 145).
- 55 Henset til ovenstående betragtninger skal det første spørgsmål besvares således, at artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at en medlemsstats fuldbyrdende myndighed ikke er forpligtet til at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den fuldbyrdende myndighed i en anden medlemsstat tidligere har afslået at fuldbyrde denne arrestordre med den begrundelse, at overgivelsen af den berørte person risikerer at tilsidesætte den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2. Denne myndighed skal dog i forbindelse med sin egen undersøgelse af, om der foreligger en begrundelse for at afslå fuldbyrdelse, tage hensyn til de præmisser, der ligger til grund for den første fuldbyrdende myndigheds afgørelse om afslag. Disse bestemmelser er ikke til hinder for, at den udstedende judicielle myndighed, under de samme omstændigheder, opretholder den europæiske arrestordre, for så vidt som fuldbyrdelsen af arrestordren efter myndighedens egen vurdering ikke bør afslås på grund af en risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2, og opretholdelsen af arrestordren er forholdsmæssig.

Det tredje spørgsmål

- 56 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47, stk. 2, skal fortolkes således, at i en situation, hvor en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, gør gældende, at den pågældendes overgivelse til den udstedende medlemsstat ville føre til en krænkelse af vedkommendes ret til en retfærdig rettergang, kan en afgørelse truffet af CCF, der vedrører denne persons situation, i sig selv begrunde, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at fuldbyrde denne arrestordre, eller om denne afgørelse derimod kan tages i betragtning af denne judicielle myndighed med henblik på afgørelsen af, om fuldbyrdelsen af arrestordren skal afslås af den grund, som den pågældende person har gjort gældende.
- 57 Ifølge den forelæggende rets forklaringer besluttede CCF's afdeling for anmodninger at slette den internationale efterlysning vedrørende P.P.R. fra Interpols database med den begrundelse, at de oplysninger, der vedrørte P.P.R., ikke var i overensstemmelse med Interpols regler om behandling af personoplysninger. CCF's afgørelse blev taget i betragtning af cour d'appel de Paris (appeldomstolen i Paris) i dennes dom af 29. november 2023, hvorved den afslog at fuldbyrde den europæiske arrestordre, som de rumænske myndigheder havde udstedt mod P.P.R.

- 58 I dom af 31. januar 2023, Puig Gordi m.fl. (C-158/21, EU:C:2023:57), blev Domstolen forelagt et lignende spørgsmål vedrørende den fuldbyrdende myndigheds hensyntagen til en udtalelse fra arbejdsgruppen for vilkårlig tilbageholdelse under FN's Menneskerettighedsråd. De principper, som Domstolen redegjorde for i nævnte doms præmis 121-126, finder tilsvarende anvendelse hvad angår den fuldbyrdende myndigheds hensyntagen til en afgørelse fra CCF vedrørende situationen for en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre.
- 59 Eftersom den i denne doms præmis 38 omhandlede prøvelse i to trin både skal være støttet på objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger om domstolssystemets funktion i den udstedende medlemsstat og en konkret og præcis analyse af den eftersøgte persons individuelle situation, kan en afgørelse fra CCF om sletning af den internationale efterlysning vedrørende den person, der er genstand for en europæisk arrestordre, som følge af en tilsidesættelse af Interpols regler om behandling af personoplysninger ikke være tilstrækkelig til at begrunde et afslag på at fuldbyrde denne arrestordre (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 123).
- 60 For så vidt som den fuldbyrdende myndighed har kunnet fastslå, at der foreligger systemiske eller generelle mangler (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 135), skal den – i forbindelse med det andet trin – foretage en konkret og præcis prøvelse af, om der er vægtige grunde til at antage, at den eftersøgte person løber en reel risiko for krænkelse af sin grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, når den pågældende er overgivet til den udstedende medlemsstat (jf. i denne retning dom af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 92, og af 17.12.2020, Openbaar Ministerie (Den udstedende judicielle myndigheds uafhængighed), C-354/20 PPU og C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, præmis 61). En afgørelse fra CCF kan udgøre en del af de oplysninger, der kan tages i betragtning i forbindelse med det andet trin, uden at den fuldbyrdende judicielle myndighed dog er bundet af den.
- 61 Det tredje spørgsmål skal følgelig besvares således, at artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 47, stk. 2, skal fortolkes således, at i en situation, hvor en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, gør gældende, at den pågældendes overgivelse til den udstedende medlemsstat ville føre til en krænkelse af vedkommendes ret til en retfærdig rettergang, kan en afgørelse truffet af CCF, der vedrører denne persons situation, ikke i sig selv begrunde, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at fuldbyrde denne arrestordre. En sådan afgørelse kan derimod tages i betragtning af denne judicielle myndighed med henblik på at afgøre, om den skal afslå at fuldbyrde arrestordren.

Det fjerde spørgsmål

- 62 Med det fjerde spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, er forpligtet til at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, inden den, henset til de grunde, som har foranlediget den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde denne arrestordre, til at afslå at fuldbyrde den, beslutter at trække den pågældende arrestordre tilbage eller opretholde den.

- 63 Det fremgår af artikel 267, stk. 2, TEUF, at såfremt et spørgsmål om fortolkningen af traktaterne eller om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af Unionens institutioner, organer, kontorer eller agenturer rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.
- 64 Såfremt et sådan spørgsmål rejses under en retssag ved en national ret, hvis afgørelser ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, er denne ret i henhold til nævnte artikels stk. 3 pligtig at indbringe sagen for Domstolen.
- 65 Det følger heraf, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, ikke er forpligtet til at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, inden den i lyset af de grunde, der har foranlediget den fuldbyrdende judicielle myndighed til at afslå at fuldbyrde denne arrestordre, beslutter at trække arrestordren tilbage, i overensstemmelse med EU-retten, eller at opretholde den, medmindre dens afgørelse ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres.
- 66 I det sidstnævnte tilfælde er den udstedende judicielle myndighed i princippet forpligtet til at indbringe sagen for Domstolen som omhandlet i artikel 267, stk. 3, TEUF, når der rejses et spørgsmål om fortolkningen af EU-retten for den. Ifølge fast retspraksis er den kun fritaget denne pligt, såfremt den har fastslået, at det rejste spørgsmål ikke er relevant, eller at den omhandlede EU-retlige bestemmelse allerede er blevet fortolket af Domstolen, eller at EU-rettens korrekte anvendelse fremgår med en sådan klarhed, at der ikke er plads til en rimelig fortolkningstvivil (dom af 6.10.2021, *Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, præmis 32 og 33 og den deri nævnte retspraksis).
- 67 Denne mulighed skal imidlertid vurderes i forhold dels til EU-rettens særegenheder, dels de særlige vanskeligheder, fortolkningen heraf frembyder, samt risikoen for afvigende retspraksis inden for Unionen (dom af 6.10.2021, *Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 68 I øvrigt skal det, når en judiciel myndighed, som udsteder en europæisk arrestordre, og hvis afgørelser ikke kan appelleres i henhold til national ret – fordi den har fastslået, at den befinder sig i en af de tre situationer, der er nævnt i denne doms præmis 67 – anser sig fritaget for pligten til at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse i medfør af artikel 267, stk. 3, TEUF, af begrundelsen for retsafgørelsen fremgå, enten at det rejste EU-retlige spørgsmål ikke er relevant for afgørelsen af tvisten, at fortolkningen af den pågældende EU-retlige bestemmelse er støttet på Domstolens praksis, eller, såfremt der ikke findes en sådan praksis, at EU-rettens fortolkning for den retsinstans, der træffer afgørelse i sidste instans, fremgår med en sådan klarhed, at der ikke er plads til rimelig tvivil (jf. i denne retning dom af 6.10.2021, *Consorzio Italian Management og Catania Multiservizi*, C-561/19, EU:C:2021:799, præmis 51).
- 69 Henset til det ovenstående skal det fjerde spørgsmål besvares således, at artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, ikke er forpligtet til at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, inden den på baggrund af de grunde, der har foranlediget den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde denne arrestordre, til at afslå at fuldbyrde den, beslutter at trække arrestordren tilbage eller at opretholde den, medmindre den afgørelse, som den skal træffe, ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, i hvilket tilfælde den principielt er forpligtet til at indbringe sagen for Domstolen.

Det andet spørgsmål

- 70 Det bemærkes indledningsvis, at selv om den forelæggende ret ifølge ordlyden af det andet spørgsmål har henvist til »ulovligheder ved [edsaflæggelsen]«, fremgår det af anmodningen om præjudiciel afgørelse, at disse »ulovligheder« i den foreliggende sag nærmere bestemt består i en uvished om, hvor protokollen om edsaflæggelse for dommere i Rumænien opbevares, hvilket for en af de tre dommere i det dommerkollegium ved Înalta Curte de Casație și Justiție (kassationsdomstol), der skulle påkende P.P.R.s sag, har haft til følge, at det har ikke været muligt at finde en protokol om edsaflæggelsen, og at det for en anden dommer i dette dommerkollegium kun har været muligt at finde en protokol om edsaflæggelse som offentlig anklager.
- 71 Under disse omstændigheder skal det lægges til grund, at den forelæggende ret med det andet spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, som er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straf, kan afslå at fuldbyrde denne arrestordre på grundlag af en uvished med hensyn til, hvor protokollen om edsaflæggelsen for dommere i den udstedende medlemsstat opbevares, den omstændighed, at protokollen vedrørende en dommer i det dommerkollegium, som har idømt denne straf, ikke er blevet fundet, eller den omstændighed, at en anden dommer i dette dommerkollegium kun har aflagt ed i forbindelse med sin udnævnelse som offentlig anklager.
- 72 Det skal i denne henseende bemærkes, at fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, mens afslaget på fuldbyrdelse er udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (dom af 21.12.2023, GN (Grund til afslag baseret på barnets tarv), C-261/22, EU:C:2023:1017, præmis 37).
- 73 I medfør af princippet om gensidig tillid påhviler det desuden medlemsstaterne at lægge til grund, at samtlige andre medlemsstater overholder EU-retten og navnlig de i denne ret anerkendte grundlæggende rettigheder (jf. i denne retning dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 93 og 94).
- 74 Den høje grad af tillid mellem medlemsstaterne, som ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på, bygger navnlig på den præmis, at den udstedende medlemsstats straffedomstole, som efter fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre skal gennemføre strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning samt den materielle straffesag, overholder de krav, der er uløseligt forbundet med den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 95).
- 75 Henset til de i denne doms præmis 73-75 anførte betragtninger kan kun helt særlige omstændigheder begrunde, at den fuldbyrdende myndighed afslår at fuldbyrde en europæisk arrestordre med den begrundelse, at der er risiko for krænkelse af denne grundlæggende rettighed.
- 76 Selv om det med henblik på sikringen af den fulde anvendelse af princippet om gensidig tillid og princippet om gensidig anerkendelse, der understøtter den europæiske arrestordreordnings funktionsmåde, i henhold til Domstolens praksis først og fremmest tilkommer hver enkelt medlemsstat at sikre, under Domstolens endelige kontrol, at de krav, som er uløseligt forbundet med den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er fastsat i chartrets artikel 47, stk. 2, opretholdes, ved at afstå fra enhver foranstaltning, der kan udgøre et indgreb heri, kan det, såfremt

der foreligger en reel risiko for, at den person, som er omfattet af en europæisk arrestordre, i tilfælde af dennes overgivelse til den udstedende judicielle myndighed udsættes for en krænkelse af denne grundlæggende rettighed, give den fuldbyrdende judicielle myndighed mulighed for undtagelsesvis at undlade at fremme denne europæiske arrestordre med henvisning til rammeafgørelsens artikel 1, stk. 3 (jf. i denne retning dom af 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Domstol oprettet ved lov i den udstedende medlemsstat), C-562/21 PPU og C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

- 77 I denne sammenhæng skal den fuldbyrdende judicielle myndighed i en medlemsstat foretage en prøvelse i to trin, inden den på grundlag af artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 afslår at overgive en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straf.
- 78 Inden for rammerne af det første trin tilkommer det denne myndighed at afgøre, om der foreligger objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger, hvorved det kan godtgøres, at der i den udstedende medlemsstat – på grund af systemiske eller generelle mangler for så vidt angår uafhængigheden og upartiskheden af den dømmende magt i denne medlemsstat – er en reel risiko for overtrædelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang ved en domstol, der forudgående er oprettet ved lov, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2 (jf. i denne retning dom af 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Domstol oprettet ved lov i den udstedende medlemsstat), C-562/21 PPU og C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, præmis 52 og 66 og den deri nævnte retspraksis).
- 79 Hvis dette er tilfældet, skal den kompetente myndighed i fuldbyrdelsesstaten inden for rammerne af det andet trin på konkret og præcis vis efterprøve, i hvilket omfang de på første trin konstaterede mangler har kunnet have en indvirkning på funktionsmåden for de retsinstanter i den udstedende medlemsstat, som har kompetence til at påkende de procedurer, som den berørte person har været genstand for, og om der – henset til den pågældendes personlige situation, beskaffenheden af den lovovertrædelse, som vedkommende er dømt for, og de faktiske omstændigheder, hvori den sanktion, som der anmodes om anerkendelse og fuldbyrdelse af, indgår, og, i givet fald, de supplerende oplysninger, som den pågældende medlemsstat har meddelt i henhold til denne rammeafgørelse – er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at en sådan risiko faktisk er indtrådt i den foreliggende sag (jf. i denne retning dom af 22.2.2022, Openbaar Ministerie (Domstol oprettet ved lov i den udstedende medlemsstat), C-562/21 PPU og C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis).
- 80 Blandt de krav, der er forbundet med den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, som er sikret ved chartrets artikel 47, stk. 2, er den ret, som enhver har til en rettergang for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. De sidstnævnte krav omfatter i sagens natur ikke alene proceduren for udnævnelse af dommere, men ligeledes betingelserne for dommernes tiltrædelse af embedet.
- 81 Det er derfor nødvendigt, at de materielle betingelser og den processuelle fremgangsmåde ved udnævnelsen af dommere og deres tiltrædelse har en sådan karakter, at der ikke opstår rimelig tvivl hos borgerne om, at de udnævnte dommere er uimodtagelige for påvirkninger udefra og neutrale i forhold til de interesser, som står over for hinanden (jf. i denne retning dom af 26.3.2020, Fornyset prøvelse Simpson mod Rådet og HG mod Kommissionen, C-542/18 RX-II og C-543/18 RX-II, EU:C:2020:232, præmis 71).

- 82 Imidlertid er ikke alle uregelmæssigheder i forbindelse med en dommerudnævnelsesprocedure eller med dennes tiltrædelse af en sådan art, at der kan sås tvivl om den pågældende dommers uafhængighed og upartiskhed og dermed om, hvorvidt et dommerkollegium, hvori denne dommer har sæde, har status som »uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov«, som omhandlet i EU-retten (jf. i denne retning dom af 29.3.2022, Getin Noble Bank, C-132/20, EU:C:2022:235, præmis 123).
- 83 Det fremgår således af Menneskerettighedsdomstolens praksis, som er relevant, eftersom chartret i henhold til dets artikel 52, stk. 3, første punktum, indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved konventionen til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, at alene overtrædelser af de grundlæggende regler om proceduren for udnævnelse og tiltrædelse af dommere kan udgøre en krænkelse af EMRK's artikel 6, stk. 1 (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 1.12.2020, Guðmundur Andri Ástráðsson mod Island (CE:ECHR:2020:1201JUD002637418, §§ 246 og 247).
- 84 Den omstændighed, at det i en medlemsstats nationale ret eventuelt er fastsat, at en offentlig anklager, der har aflagt ed ved sin tiltrædelse, ikke må aflægge ed på ny ved sin efterfølgende udnævnelse til dommer, kan således ikke udgøre en systemisk eller generel mangel ved den dømmende magts uafhængighed som omhandlet i den i denne doms præmis 79 nævnte retspraksis.
- 85 En sådan bestemmelse i national ret, der er begrundet i den omstændighed, at offentlige anklageres status i denne medlemsstat sidestilles med dommeres status, og at de to typer dommere skal aflægge den samme ed ved deres tiltrædelse, kan således ikke give anledning til tvivl om, hvorvidt udnævnelsen af dommere er lovlige, og dermed om deres uafhængighed og upartiskhed.
- 86 Desuden kan en uvished med hensyn til, hvor protokollerne om dommernes edsaflæggelse i en medlemsstat opbevares, eller den omstændighed, at disse protokoller ikke længere kan findes, navnlig hvis der er forløbet flere år, siden den pågældende dommer aflagde ed, ikke i sig selv, og i mangel af andre relevante indicier, godtgøre, at de pågældende dommere har udøvet deres funktion uden nogensinde at have aflagt den påkrævede ed.
- 87 Under alle omstændigheder kan en usikkerhed med hensyn til, hvorvidt dommerne i en medlemsstat forud for deres tiltrædelse har aflagt den ed, der kræves i henhold til national ret, ikke anses for at udgøre en systemisk eller generel mangel for så vidt angår den dømmende magts uafhængighed i denne medlemsstat, hvis den nationale lovgivning fastsætter effektive retsmidler, der gør det muligt at påberåbe sig, at de dommere, der har afsagt en bestemt dom, ikke har aflagt ed, og således opnå ophævelse af denne dom. Det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve, om der findes sådanne retsmidler i rumænsk ret.
- 88 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares således, at artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, som er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straf, ikke kan afslå at fuldbyrde denne arrestordre på grundlag af den omstændighed, at protokollen om edsaflæggelsen for en dommer, som har idømt denne straf, ikke længere kan findes, eller den omstændighed, at en anden dommer i det pågældende dommerkollegium kun har aflagt ed i forbindelse med sin udnævnelse som offentlig anklager.

Det femte spørgsmål

- 89 Med det femte spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, har ret til at deltage som part i sagen vedrørende fuldbyrdelse af denne arrestordre ved den fuldbyrdende judicielle myndighed.
- 90 I denne henseende bemærkes, at hverken artikel 15 eller artikel 19 i rammeafgørelse 2002/584, som den forelæggende ret har henvist til, eller nogen anden bestemmelse i denne rammeafgørelse fastsætter, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, skal deltage direkte i sagen for den fuldbyrdende judicielle myndighed vedrørende fuldbyrdelsen af denne arrestordre. Det kan heller ikke udledes af princippet om gensidig anerkendelse og princippet om loyalt samarbejde, at der er pligt til at foreskrive en sådan deltagelse.
- 91 Selv om rammeafgørelse 2002/584 ganske vist ikke kan fortolkes således, at den er til hinder for en sådan deltagelse, som eventuelt er fastsat i den fuldbyrdende medlemsstats nationale processuelle regler, forholder det sig ikke desto mindre således, at rammeafgørelsen fastsætter andre midler til at lette samarbejdet og udvekslingen af de nødvendige oplysninger mellem den udstedende judicielle myndighed og den fuldbyrdende judicielle myndighed.
- 92 Artikel 8, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 opregner således en række relevante oplysninger, som en europæisk arrestordre skal indeholde. Desuden fremgår det af denne rammeafgørelses artikel 15, stk. 2, at den fuldbyrdende judicielle myndighed, hvis den finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, straks anmoder om at få de nødvendige supplerende oplysninger. I øvrigt kan den udstedende judicielle myndighed i henhold til rammeafgørelsens artikel 15, stk. 3, til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.
- 93 Det fremgår i denne henseende af retspraksis, at navnlig med henblik på at sikre, at den europæiske arrestordres funktion ikke lammes, skal forpligtelsen til loyalt samarbejde ligge til grund for dialogen mellem de fuldbyrdende judicielle myndigheder og de udstedende judicielle myndigheder. Det følger bl.a. af princippet om loyalt samarbejde, at medlemsstaterne respekterer og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 131 og den deri nævnte retspraksis).
- 94 Med dette for øje skal de udstedende og de fuldbyrdende judicielle myndigheder med henblik på at sikre et effektivt samarbejde i straffesager gøre fuld brug af de instrumenter, der bl.a. er fastsat i artikel 8, stk. 1, og i artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584, således at den gensidige tillid, der ligger til grund for dette samarbejde, fremmes (dom af 31.1.2023, Puig Gordi m.fl., C-158/21, EU:C:2023:57, præmis 132 og den deri nævnte retspraksis).
- 95 Det kan derfor ikke lægges til grund, at den udstedende judicielle myndigheds deltagelse som part i sagen for den fuldbyrdende judicielle myndighed er nødvendig for at sikre overholdelsen af princippet om gensidig anerkendelse og princippet om loyalt samarbejde, der understøtter den europæiske arrestordreordnings funktionsmåde.
- 96 På baggrund af det ovenstående skal det femte spørgsmål besvares således, at rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes således, at den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, ikke har ret til at deltage som part i sagen vedrørende fuldbyrdelse af denne arrestordre ved den fuldbyrdende judicielle myndighed.

Det sjette spørgsmål

- 97 Det sjette spørgsmål vedrører Kommissionens mulighed for på grundlag af en henvendelse fra den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, at træffe de foranstaltninger, som den finder nødvendige som følge af den fuldbyrdende judicielle myndigheds afslag på at fuldbyrde denne arrestordre.
- 98 Dette spørgsmål savner dog åbenbart enhver forbindelse med genstanden for tvisten for den forelæggende ret, der – som anført i denne doms præmis 28 – har til formål at afgøre, om den europæiske arrestordre, der er udstedt mod P.P.R., skal trækkes tilbage eller derimod opretholdes.
- 99 Som følge heraf kan det sjette spørgsmål ikke antages til realitetsbehandling.

Det syvende spørgsmål

- 100 Med det syvende spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 2 og 3, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 4, skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med undersøgelsen af forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat ikke kan nægte at fuldbyrde en europæisk arrestordre dels på grundlag af oplysninger om forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstats fængsler uden forinden at have anmodet den udstedende judicielle myndighed om supplerende oplysninger, dels ved at anvende en standard med hensyn til forholdene under frihedsberøvelse, der er højere end den, der er sikret ved nævnte artikel 4.
- 101 I denne henseende bemærkes, at Domstolen på visse betingelser har fastslået, at den judicielle myndighed, der fuldbyrder en europæisk arrestordre, skal bringe den ved rammeafgørelse 2002/584 indførte overgivelsesprocedure til ophør, når en overgivelse risikerer at føre til en umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4 (dom af 15.10.2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 102 Når den judicielle myndighed i den fuldbyrdende medlemsstat råder over oplysninger, der godtgør en reel risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling af frihedsberøvede personer i den udstedende medlemsstat på grundlag af normen for beskyttelse af de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved EU-retten og navnlig ved chartrets artikel 4, skal myndigheden således vurdere, om denne risiko foreligger, når den træffer afgørelse om overgivelse af en person omfattet af en europæisk arrestordre til myndighederne i den udstedende medlemsstat. Fuldbyrdelsen af en sådan arrestordre må således ikke føre til en umenneskelig eller nedværdigende behandling af denne person (dom af 15.10.2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, præmis 51 og den deri nævnte retspraksis).
- 103 Ved denne vurdering skal den fuldbyrdende judicielle myndighed først og fremmest basere sig på objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger om de forhold under frihedsberøvelse, der hersker i den udstedende medlemsstats fængsler, og som påviser reelle mangler, der er systemiske eller generelle, eller som berører visse persongrupper eller visse frihedsberøvelsescentre. Disse oplysninger kan bl.a. fremgå af internationale retsafgørelser, såsom Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols domme, den udstedende medlemsstats retsafgørelser samt afgørelser, rapporter og andre dokumenter, der udarbejdes af organerne i Europarådet eller af FN-organer (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).

- 104 Imidlertid kan en konstatering af, at der foreligger en reel risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling på grund af de generelle forhold under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat, ikke som sådan føre til et afslag på at fuldbyrde en europæisk arrestordre. Den omstændighed, at der foreligger oplysninger, som vidner om mangler, der er systemiske eller generelle, eller som berører visse persongrupper eller visse frihedsberøvelsescentre, ved forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat, indebærer således ikke nødvendigvis i sig selv, at den berørte person i en konkret sag vil blive udsat for en umenneskelig eller nedværdigende behandling, såfremt vedkommende overgives til denne medlemsstats myndigheder (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 61 og den deri nævnte retspraksis).
- 105 Desuden forholder det sig således, at med henblik på at sikre overholdelsen af chartrets artikel 4 i en konkret sag, hvor en person er omfattet af en europæisk arrestordre, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed, som stilles over for objektive, pålidelige, præcise og behørigt ajourførte oplysninger, som vidner om, at der foreligger sådanne mangler, dernæst foretage en konkret og præcis vurdering af, om der efter omstændighederne i den foreliggende sag er vægtige grunde til at antage, at den pågældende person efter sin overgivelse til den nævnte medlemsstat løber en reel risiko for i denne medlemsstat at blive udsat for en umenneskelig eller nedværdigende behandling i denne artikels forstand på grund af de forhold, hvorunder vedkommende vil blive frihedsberøvet i den udstedende medlemsstat (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 62 og den deri nævnte retspraksis).
- 106 Med henblik herpå skal denne myndighed i medfør af artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584 anmode den judicielle myndighed i den udstedende medlemsstat om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger vedrørende de forhold, hvorunder det påregnes at frihedsberøve den berørte person i denne medlemsstat. Denne anmodning kan tillige angå spørgsmålet om, hvorvidt der i den udstedende medlemsstat er nationale eller internationale procedurer eller mekanismer til kontrol af forholdene under frihedsberøvelse, hvortil der f.eks. er knyttet besøg i fængslerne, som gør det muligt at vurdere de aktuelle forhold under frihedsberøvelse i disse fængsler (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis).
- 107 Den udstedende judicielle myndighed har pligt til at fremsende disse oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 64 og den deri nævnte retspraksis).
- 108 Kun såfremt den fuldbyrdende judicielle myndighed, henset til de oplysninger, der er fremsendt i henhold til artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584, samt alle øvrige oplysninger, som denne myndighed har til rådighed, konstaterer, at der foreligger en reel risiko for, at den person, som er omfattet af den europæiske arrestordre, bliver udsat for en umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4, skal fuldbyrdelsen af denne arrestordre udsættes, idet den dog ikke kan opgives. Såfremt det på baggrund af de oplysninger, som den fuldbyrdende judicielle myndighed har modtaget fra den udstedende judicielle myndighed, kan afvises, at der foreligger en reel risiko for, at den berørte person underkastes umenneskelig eller nedværdigende behandling i den udstedende medlemsstat, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed derimod inden for de i rammeafgørelse 2002/584 fastsatte frister træffe sin afgørelse vedrørende den

europæiske arrestordres fuldbyrdelse (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 65 og 66 og den deri nævnte retspraksis).

- 109 I denne henseende giver rammeafgørelsens artikel 15, stk. 2, som anført i denne doms præmis 93, udtrykkeligt den fuldbyrdende judicielle myndighed tilladelse til at anmode om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, når den finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen. I øvrigt kan den udstedende judicielle myndighed, i henhold til rammeafgørelsens artikel 15, stk. 3, til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.
- 110 Det bemærkes i øvrigt i denne doms præmis 94, at medlemsstaterne i medfør af princippet om loyalt samarbejde respekterer hinanden og bistår hinanden ved gennemførelsen af de opgaver, der følger af traktaterne (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 109 og den deri nævnte retspraksis).
- 111 I overensstemmelse med disse bestemmelser kan den fuldbyrdende judicielle myndighed og den udstedende judicielle myndighed henholdsvis anmode om oplysninger eller give garantier vedrørende de konkrete og præcise forhold, som den pågældende person vil blive frihedsberøvet under i den udstedende medlemsstat (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 110).
- 112 Det fremgår af de betragtninger, der er anført i denne doms præmis 107-112, at den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke kan konkludere, at der er alvorlige og godtgjorte grunde til at antage, at den person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, efter sin overgivelse til den udstedende medlemsstat løber en reel risiko for at blive underkastet en umenneskelig eller nedværdigende behandling som omhandlet i chartrets artikel 4, uden forinden at have anmodet den udstedende judicielle myndighed om oplysninger i henhold til artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584.
- 113 I den foreliggende sag har den forelæggende ret anført, at den har fremsendt oplysninger om forholdene under frihedsberøvelse, såfremt P.P.R. overgives til de rumænske myndigheder, men at den maltesiske fuldbyrdende judicielle myndighed har afslået at overgive ham på grundlag af oplysninger, som den har kunnet finde på internettet.
- 114 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at garantien fra de kompetente myndigheder i den udstedende medlemsstat for, at den pågældende person ikke vil blive underkastet umenneskelig eller nedværdigende behandling som følge af de konkrete og præcise forhold under frihedsberøvelsen, uanset hvilket fængsel i den udstedende medlemsstat vedkommende vil blive indsat i, er et forhold, som den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke kan se bort fra. En tilsidesættelse af denne garanti kan nemlig, eftersom den er bindende for giveren, påberåbes over for sidstnævnte ved retterne i den udstedende medlemsstat (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 111).
- 115 Domstolen har således fastslået, at når denne garanti er blevet givet eller i det mindste godkendt af den udstedende judicielle myndighed, eventuelt efter at have anmodet om bistand fra den centrale myndighed eller fra en af de centrale myndigheder i den udstedende medlemsstat, skal den fuldbyrdende judicielle myndighed, henset til den gensidige tillid, der skal herske mellem

medlemsstaternes judicielle myndigheder, og hvorpå ordningen med den europæiske arrestordre hviler, stole på denne, i hvert fald så længe der ikke foreligger noget præcist forhold, som gør det muligt at antage, at de forhold under frihedsberøvelse, der hersker i et bestemt frihedsberøvelsescenter, er i strid med chartrets artikel 4 (dom af 25.7.2018, Generalstaatsanwaltschaft (Forholdene under frihedsberøvelse i Ungarn), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, præmis 112, og af 15.10.2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, præmis 68).

- 116 Det følger imidlertid af ovenstående betragtninger, at den fuldbyrdende judicielle myndighed ikke kan se bort fra de oplysninger, som den udstedende judicielle myndighed har fremlagt, alene på grundlag af oplysninger, som den førstnævnte myndighed selv har indsamlet fra offentligt tilgængelige kilder, uden at anmode den sidstnævnte myndighed om supplerende oplysninger og forklaringer i henhold til artikel 15, stk. 2, i rammeafgørelse 2002/584.
- 117 Eftersom den forelæggende ret har anført, at den maltesiske fuldbyrdende myndighed ved sit afslag på at fuldbyrde den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre tog hensyn til den omstændighed, at den forelæggende rets godkendelse af en garanti som den i denne doms præmis 115 omhandlede var angivet med et andet udtryk end det, der er anvendt i den engelske sprogversion af retspraksis på området, skal det i øvrigt bemærkes, at en sådan godkendelse ikke kræver, at der anvendes et bestemt udtryk eller en bestemt formulering. Det er tilstrækkeligt, at det fremgår tilstrækkeligt klart af den udstedende judicielle myndigheds meddelelse til den fuldbyrdende judicielle myndighed, at førstnævnte har godkendt denne garanti, uanset hvilke præcise udtryk der er anvendt.
- 118 Endelig skal det fremhæves, at den omstændighed alene, at der ikke er udarbejdet en »nøjagtig plan for straffens fuldbyrdelse« eller »nøjagtige kriterier med henblik på udarbejdelse af en bestemt fuldbyrdelsesordning«, hvortil den forelæggende ret har henvist i sit syvende spørgsmål, ikke er omfattet af begrebet »umenneskelig eller nedværdigende behandling« som omhandlet i chartrets artikel 4.
- 119 Såfremt det antages, at udarbejdelsen af en sådan plan eller sådanne kriterier kræves i den fuldbyrdende medlemsstat, skal det bemærkes, at Domstolen under henvisning til princippet om gensidig tillid, hvis grundlæggende betydning i EU-retten fremgår af den i denne doms præmis 36 nævnte retspraksis, gentagne gange har fastslået, at medlemsstaterne kan være forpligtet til at lægge til grund, at de øvrige medlemsstater overholder de grundlæggende rettigheder, således at det navnlig ikke er muligt for dem at kræve et nationalt beskyttelsesniveau af en anden medlemsstat, der er højere end det ved EU-retten sikrede (dom af 15.10.2019, Dorobantu, C-128/18, EU:C:2019:857, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).
- 120 Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan derfor ikke afslå at overgive den eftersøgte alene med den begrundelse, at den udstedende judicielle myndighed ikke har meddelt den en »nøjagtig plan for straffens fuldbyrdelse« eller »nøjagtige kriterier for fastlæggelse af en bestemt fuldbyrdelsesordning«.
- 121 Hvad angår den forelæggende rets henvisning til den eftersøgte »særligt unikke og sårbare situation«, som kræver »garantier på området for forbuddet mod forskelsbehandling«, bemærkes, at overholdelsen af chartrets artikel 4 for så vidt angår en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, i overensstemmelse med den i denne doms præmis 106 nævnte retspraksis, kræver en konkret og præcis vurdering af sagens omstændigheder.

- 122 Det syvende spørgsmål skal derfor besvares således, at artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 2 og 3, i rammeafgørelse 2002/584, sammenholdt med chartrets artikel 4 og princippet om gensidig tillid, skal fortolkes således, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med undersøgelsen af forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat ikke kan nægte at fuldbyrde en europæisk arrestordre på grundlag af oplysninger om forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstats fængsler, som den selv har indsamlet, og med hensyn til hvilke den ikke har anmodet den udstedende judicielle myndighed om supplerende oplysninger. Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan ikke anvende en standard med hensyn til forholdene under frihedsberøvelse, der er højere end den, der er fastsat i chartrets artikel 4.

Sagsomkostninger

- 123 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

- 1) **Artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009,**

skal fortolkes således, at

en medlemsstats fuldbyrdende myndighed ikke er forpligtet til at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den fuldbyrdende myndighed i en anden medlemsstat tidligere har afslået at fuldbyrde denne arrestordre med den begrundelse, at overgivelsen af den berørte person risikerer at tilsidesætte den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved artikel 47, stk. 2, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Denne myndighed skal dog i forbindelse med sin egen undersøgelse af, om der foreligger en begrundelse for at afslå fuldbyrdelse, tage hensyn til de præmisser, der ligger til grund for den første fuldbyrdende myndigheds afgørelse om afslag. Disse bestemmelser er ikke til hinder for, at den udstedende judicielle myndighed, under de samme omstændigheder, opretholder den europæiske arrestordre, for så vidt som fuldbyrdelsen af arrestordren efter myndighedens egen vurdering ikke skal afslås på grund af en risiko for krænkelse af den grundlæggende ret til en retfærdig rettergang, der er sikret ved artikel 47, stk. 2, i chartret om grundlæggende rettigheder, og opretholdelsen af arrestordren er forholdsmæssig.

- 2) **Artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, sammenholdt med artikel 47, stk. 2, i chartret om grundlæggende rettigheder,**

skal fortolkes således, at

i en situation, hvor en person, der er omfattet af en europæisk arrestordre, gør gældende, at den pågældendes overgivelse til den udstedende medlemsstat ville føre til

en krænkelse af vedkommendes ret til en retfærdig rettergang, kan en afgørelse truffet af kommissionen til kontrol af Interpols sager (CCF), der vedrører denne persons situation, ikke i sig selv begrunde, at den fuldbyrdende judicielle myndighed afslår at fuldbyrde denne arrestordre. En sådan afgørelse kan derimod tages i betragtning af denne judicielle myndighed med henblik på at afgøre, om den skal afslå at fuldbyrde arrestordren.

3) Artikel 267 TEUF skal fortolkes således, at

den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, ikke er forpligtet til at forelægge Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse, inden den på baggrund af de grunde, der har foranlediget den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde denne arrestordre, til at afslå at fuldbyrde denne, beslutter at trække arrestordren tilbage eller opretholde den, medmindre den afgørelse, som den skal træffe, ifølge de nationale retsregler ikke kan appelleres, i hvilket tilfælde den principielt er forpligtet til at indbringe sagen for Domstolen.

4) Artikel 1, stk. 3, i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, skal fortolkes således, at

den judicielle myndighed, der skal fuldbyrde en europæisk arrestordre, som er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en straf, ikke kan afslå at fuldbyrde denne arrestordre på grundlag af den omstændighed, at protokollen om edsaflæggelsen for en dommer, som har idømt denne straf, ikke længere kan findes, eller den omstændighed, at en anden dommer i det pågældende dommerkollegium kun har aflagt ed i forbindelse med sin udnævnelse som offentlig anklager.

5) Rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299,

skal fortolkes således, at

den judicielle myndighed, der har udstedt en europæisk arrestordre, ikke har ret til at deltage som part i sagen vedrørende fuldbyrdelse af denne arrestordre ved den fuldbyrdende judicielle myndighed.

6) Artikel 1, stk. 3, og artikel 15, stk. 2 og 3, i rammeafgørelse 2002/584, som ændret ved rammeafgørelse 2009/299, sammenholdt med artikel 4 i chartret om grundlæggende rettigheder og princippet om gensidig tillid,

skal fortolkes således, at

den fuldbyrdende judicielle myndighed i forbindelse med undersøgelsen af forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstat ikke kan nægte at fuldbyrde en europæisk arrestordre på grundlag af oplysninger om forholdene under frihedsberøvelse i den udstedende medlemsstats fængsler, som den selv har indsamlet, og med hensyn til hvilke den ikke har anmodet den udstedende judicielle myndighed om supplerende oplysninger. Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan ikke anvende en standard med hensyn til forholdene under frihedsberøvelse, der er højere end den, der er fastsat i chartrets artikel 4.

Underskrifter